

Jelentősen esett a COVID-járvány csúcsán a magyarok fizetőképessége, ám a gazdaságnak a fő problémát nem ez, hanem a nemzetközi kereskedelem visszaesése okozza. A második negyedévben már láthatóan elkezdődött a gazdaság visszakapaszkodása, de a válság még nem mindenki számára ért véget.

Bár tavalyhoz képest még mindig sokkal rosszabbul állunk, negyedéves összehasonlításban láthatóan javultak a magyar lakosság pénzügyi mutatói az első negyedév óta – derült ki az Intrum második negyedéves Fizetőképességi Indexéből (IFI). Az Intrum, Európa és Magyarország vezető credit management vállalata, ill. a GKI Gazdaságkutató Zrt. az elmúlt hónapokban több felmérésben is vizsgálta a lakosság pénzügyi helyzetét. Az IFI olyan mutatók alapján készül, mint a jövedelmek mértéke, az adósságállomány, a megtakarítások és a háztartási fogyasztás. A legutóbbi indexből már látható, hogyan alakult a háztartások fizetőképessége a koronavírus-járvány csúcsa óta.

Javul a fogyasztói bizalom

Az Intrum Fizetőképességi Index értéke 2020 áprilisában érte el a mélypontot, ekkor 18,9-re zuhant, ami az elmúlt 5 év legalacsonyabb értéke volt. Ezt követően, több lépésben ismét emelkedni kezdett, ahogy megszűntek a koronavírus-járvány miatti korlátozások. A második negyedév végére, júniusra már a 37-es értékig kapaszkodott fel.

„Az IFI második negyedéves növekedése elsősorban a lakosság javuló pénzügyi várakozásainak köszönhető, mely egybe vág a különböző konjunktúra indexekben tapasztalt növekedéssel” – mondta Deszpot Károly, az Intrum Magyarország értékesítési és üzletfejlesztési igazgatója. „Vagyis a hazai háztartási várakozások egyre inkább pozitívak, a várakozások pedig jelentős hatással vannak a fogyasztói és megtakarítói döntésekre.”

A veszélyhelyzet végével javulni kezdett a fogyasztói bizalom Magyarországon, de a felmérés alapján a lakossági fogyasztás a járvány csúcsán sem esett látványosan, annak ellenére, hogy a családok nagy részének csökkentek a jövedelmei az elmúlt időszakban. Az Intrum korábbi európai fogyasztói fizetési jelentése szerint a magyarok mintegy 60 százalékának visszaestek a bevételei.

Problémát okoz a munkanélküliség és a kényszerpihenők

Az elmúlt negyedéves, gyors növekedés ellenére a fizetőképességi index még most is jelentősen elmarad a 2018-2019-es, 50 és 60 között mozgó értékektől. A jövedelmek csökkenése és az emelkedő munkanélküliség továbbra is jelentősen ront a háztartások helyzetén, ezért nem valószínű, hogy a fizetőképesség még az év végéig visszaáll a tavalyi szintre.

Bár papíron éves szinten mintegy 8 százalékkal nőttek az órabérek, az adataiból az látszik, hogy tömegeket érintettek a leépítések, kényszerszabadságolások, rövidített munkaidők. A GKI felmérése alapján az látható, hogy a foglalkoztatottak 14 százaléka kevesebbet dolgozhatott az elmúlt fél évben.

A magyar gazdaság szerkezete miatt az ország (és a lakosság fizetései, munkalehetőségei) erősen függ az exporttól és a főbb uniós piacoktól. Jelenleg ez az egyik legfőbb tényező, mely a válságból való kilábalást nehezíti, hiszen a COVID-járvány hatására a nyugati piacok jellemzően bezárkóznak, az áruszállítás nehezedik, és az államok válságkezelő programjai a hazai termékek vásárlását támogatják. A helyzetet jól mutatja, hogy a magyar régiók közül azokban volt a legnagyobb a gazdasági visszaesés (a nyugati és központi országrészben), amelyek a leginkább integrálódtak az európai piacra.

A koronavírus járvány közvetett és közvetlen hatásai, valamint az amúgy is lassuló gazdasági konjunktúra miatt az év második felében már várhatóan nem emelkedik jelentősen, vagy akár csökkenhet is a lakosság fizetőképessége, függetlenül attól, hogy bekövetkezik-e a koronavírus második hulláma.

Nőni fog a GDP, de az adósságok is

A múltban az Intrum Fizetőképességi Indexével sokszor együtt mozgott a magyar GDP grafikonja, ezért a mutató jó támpontot jelent a GDP-előrejelzések elkészítéséhez. A Pénzügyminisztérium júliusi becslése szerint az idei második negyedévben mintegy 10 százalékkal eshetett vissza a magyar gazdaság teljesítménye az előző év azonos időszakához képest. Az IFI alapján a lakossági fizetőképesség nagyjából a tavaszi hátrány mintegy felét dolgozta le, várhatóan hasonló pályát ír le a GDP is a következő negyedévben. Pontos előrejelzést azonban továbbra is nehéz készíteni, hiszen ehhez azt kéne megjósolni, lesz-e második hulláma a koronavírusnak. 2021-re viszont már csaknem minden elemző gazdasági fellendülést jósol, ami a magyar háztartások pénzügyeit is pozitívan érintheti.

„Bár a mélypontra valószínűleg túl van a magyar gazdaság, régióként és vállalatokként eltérő léptékű lehet a visszakapaszkodás, vagyis nem mindenki érzékeli majd úgy, hogy már kifelé megyünk a válságból” – mondta Deszpot Károly. „Az Intrum korábbi, vállalati felmérése, az EPR szerint a magyar cégek jelentős része megnövekedett kintlévőségekkel küszködik. A likviditási problémák sok vállalatnál leépítésekhez vezethetnek, ez a lakossági fizetőképességet is negatívan érinthetik. A következő években a kintlévőségek a korábbiaknál nagyobb, megoldandó problémát jelenthetnek a mind a vállalatoknak, mind a lakosoknak.”